

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro rozvoj

2012/2097(INI)

6. 12. 2012

STANOVISKO

Výboru pro rozvoj

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

k sociální odpovědnosti podniků: podpora zájmů společnosti a cesta
k udržitelné obnově podporující začlenění
(2012/2097(INI))

Navrhovatelka: Catherine Grèze

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. poznamenává, že vzhledem k nesourodému pojmání sociální odpovědnosti podniků, kdy si různé společnosti vytvořily odlišné standardy pro účetnictví, kontrolu a podávání zpráv, je srovnávání úrovně sociální odpovědnosti podniků velmi obtížné; zdůrazňuje, že povinná regulace v oblasti sociální odpovědnosti podniků by do obchodních vztahů přinesla důvěru, spravedlnost a prospěch v podobě jistoty, vymahatelnosti, univerzální platnosti a posílení pravomocí jednotlivých zúčastněných stran;
2. souhlasí s Komisí, že sociální odpovědnost podniků musí zahrnovat také postupy v oblasti lidských práv, práce a zaměstnanosti, otázky životního prostředí (např. biologickou rozmanitost, změnu klimatu, účinnost zdrojů) a boje proti úplatkářství a korupci, tj. pomocí řádné správy daní (zejména transparentnosti, výměny informací a spravedlivé hospodářské soutěže v daňové oblasti);
3. připomíná, že sociální odpovědnost podniků zahrnuje mnoho sociálních norem, ale ty nejsou většinou brány v potaz, neboť nebyly určeny ukazatele, na základě nichž by bylo možno měřit pokrok v sociální oblasti;
4. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby investoři a spotřebitelé věděli, které podniky uplatňují zásady sociální odpovědnosti podniků, a mohli je tak podpořit v jejich úsilí;
5. trvá na tom, že EU by měla zvážit možnost označování podniků, které uplatňují zásady sociální odpovědnosti podniků, a to prostřednictvím značek či etiket, které by se připojovaly za název podniku nebo k danému výrobku;
6. zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků je nejlepším nástrojem, pomocí něhož mohou společnosti vyjádřit svůj závazek, solidaritu a zodpovědnost vůči společnosti, a že má také zásadní význam pro dosažení cíle soudržnosti politik ve prospěch rozvoje; vítá závazek Komise prosazovat sociální odpovědnost podniků v plném souladu se stávajícími mezinárodními zásadami, k nimž se řadí mimo jiné nedávno aktualizované pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) pro nadnárodní podniky, 10 zásad sociální odpovědnosti podniků iniciativy Organizace spojených národů Global Compact, norma ISO 26000 Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti, tripartitní deklarace Mezinárodní organizace práce (MOP) o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku a obecné zásady Organizace spojených národů v oblasti podnikání a lidských práv; vyjadřuje však politování nad tím, že se o otázce sociální odpovědnosti podniků hovoří většinou jako o dobrovolné záležitosti;
7. vyjadřuje politování nad tím, že malé a střední podniky nemají k dispozici dostatek informací o existenci mezinárodního paktu, na jehož základě se podniky zavazují, že se v rámci své činnosti a strategií budou řídit deseti všeobecně přijímanými zásadami, které se týkají lidských práv, pracovních norem, životního prostředí a boje proti korupci;
8. zdůrazňuje, že mezinárodní pakt OSN a normy ISO 26000 nejsou dostatečně

přízpůsobeny malým a středním podnikům, což vede k tomu, že sociální odpovědnost podniků je na evropské úrovni i nadále uplatňována jen v omezené míře;

9. zdůrazňuje, že je třeba, aby se na evropské i vnitrostátní úrovni hledaly způsoby daňového zvýhodnění, které by umožnilo prosadit sociální odpovědnost podniků u mnohem většího počtu podniků;
10. zdůrazňuje, že zůstane-li sociální odpovědnost podniků čistě dobrovolným závazkem, nebudou se pravděpodobně v jejím rámci moci řešit vnější faktory vyplývající z působení nadnárodních společností, včetně porušování lidských práv a poškozování životního prostředí; znovu opakuje svou výzvu, aby zahraniční investoři a společnosti působící v rozvojových zemích plně dodržovali mezinárodní právně závazné povinnosti týkající se dodržování lidských práv, norem životního prostředí a základních pracovních norem MOP, stejně jako obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv; žádá, aby byla v rámci politik v oblasti sociální odpovědnosti podniků přijata také konkrétní opatření na potírání nezákonných postupů, jakým je zařazování pracovníků na černou listinu a bránění jejich přijetí do zaměstnání, a to často v souvislosti s jejich členstvím a činností v odborech nebo s úlohou, kterou plní jako zástupci pro oblast zdraví a bezpečnosti;
11. zdůrazňuje, že společnosti by měly být vybízeny k uplatňování postupů sociální odpovědnosti podniků a ty, které tyto postupy již zavedly, by měly být vybízeny k plnění stanovených cílů v této oblasti; žádá Komisi, aby zvažila možnost zavedení pobídek, jako je např. upřednostnění při zadávání veřejných zakázek EU, s cílem dosáhnout toho, aby společnosti na sociální odpovědnost podniků nahlížely nikoli jako na hrozbu, ale jako na příležitost;
12. zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků by měla vést k jasným závazkům, že budou dodržována práva pracujících a bude zajištěna jejich ochrana a dobré pracovní podmínky, přičemž tyto závazky by měly být doplněny o ukazatele plnění a jasná kritéria pro posouzení, zda došlo ke zlepšení, a že je třeba zavést mechanismy objektivního, inkluzivního a transparentního dohledu, skutečné odpovědnosti a prosazování pro řešení případů nedodržení závazků, a to včetně otevřenějšího a jasnějšího postupu pro podávání a projednávání stížností a případně pro zahájení šetření;
13. znovu opakuje, že sociální odpovědnost podniků by se měla vztahovat na všechny podniky, aby byly zajištěny spravedlivé a rovné podmínky pro všechny; zdůrazňuje však, že vzhledem ke způsobu, jakým těžební společnosti působí v rozvojových zemích, je nutné od dobrovolnosti závazků upustit; zdůrazňuje, že investice ropných podniků v Nigérii jsou dobrým příkladem omezení, na něž naráží sociální odpovědnost podniků za současných podmínek, kdy se společností nedaří přijmout takové iniciativy v oblasti sociální odpovědnosti podniků, které by vedly k vytvoření udržitelných obchodních postupů nebo které by přispěly k rozvoji hostitelských zemí; plně podporuje legislativní návrh týkající se vykazování, které bude založeno na normách iniciativy v oblasti transparentnosti těžebního průmyslu (EITI) a v rámci něhož budou podniky podle jednotlivých zemí dokládat prodeje a zisky, ale i daně a příjmy, aby se zamezilo korupci a vyhýbání se daňovým povinnostem; vyzývá evropské těžební společnosti, které působí v rozvojových zemích, aby šly příkladem a uplatňovaly sociální odpovědnost a prosazovaly důstojnou práci;

14. vyzývá Komisi, aby přijala další iniciativy s cílem rozvinout a posílit potenciál sociální odpovědnosti podniků v oblasti boje proti změně klimatu (tím, že bude spojena s účinnějším využíváním zdrojů a s energetickou účinností), např. v rámci postupů, které společnosti uplatňují při nákupu surovin;
15. zdůrazňuje, že sociální odpovědnost podniků musí platit pro celý dodavatelský řetězec, včetně všech úrovní subdodávek a bez ohledu na to, zda se jedná o dodávky zboží, pracovníků nebo služeb, a že by měla zahrnovat ustanovení, která zvýší ochranu migrujících pracovníků, zaměstnanců agentury práce a vyslaných pracovníků, a že by měla být založena na spravedlivé odměně za práci a důstojných pracovních podmínkách a zajišťovat odborová práva a svobody; zastává názor, že koncept odpovědného řízení dodavatelského řetězce je třeba dále rozvíjet jako mechanismus zajišťující sociální odpovědnost podniků;
16. je toho názoru, že má-li mít sociální odpovědnost podniků skutečný vliv na snížení chudoby, měl by se v rámci její agendy klást důraz na malé a střední podniky, neboť tyto mají ze sociálního a environmentálního hlediska značný kumulativní účinek;
17. domnívá se, že by společnosti EU měly být právně odpovědné a že by mezi těmito společnostmi a jejich pobočkami a subjekty v rozvojových zemích, nad nimiž mají kontrolu, měly být uplatňovány různé druhy mechanismů odpovědnosti, a vítá také činnost vykonávanou občanskou společností EU, která se aktivně zasazuje o zvýšení informovanosti o porušování práv, jehož se tyto společnosti dopouštějí v zahraničí;
18. trvá na tom, že povinností státu je chránit občany před porušováním lidských a pracovních práv, a to i ze strany podniků, prosazovat odpovědnost podniků, podporovat svobodu sdružování a právo na kolektivní vyjednávání a zajišťovat obětem přístup ke spravedlnosti; vyzývá Komisi, aby přijala účinná opatření k provádění rámcového programu OSN nazvaného „Chránit, dodržovat a napravovat“, který předložil zvláštní zástupce OSN pro podnikání a lidská práva John Ruggie;
19. zdůrazňuje, že lepší uplatňování obecných zásad OSN v oblasti podnikání a lidských práv přispěje ke plnění cílů EU týkajících se konkrétních otázek lidských práv a základních pracovních norem; vyzývá proto Komisi, aby usilovala o jasný mezinárodní právní rámec, který by stanovil odpovědnost a povinnosti podniků, pokud jde o lidská práva;
20. vítá skutečnost, že v posledních letech významně stoupá počet podniků, které zveřejňují informace o své výkonnosti z hlediska životního prostředí, sociální oblasti a správy; poukazuje však na to, že tyto podniky představují v rámci celosvětového podnikání stále pouze nepatrnou část; poznamenává, že i když směrnice EU přinášející modernizaci účetních závěrek (2003/51/ES)¹ zajišťuje minimální úroveň zveřejňování klíčových výkonnostních ukazatelů z finančních i jiných oblastí, nestanovuje žádné povinnosti, pokud jde o druh ukazatelů, jež mají být uvedeny ve výročních zprávách; vyzývá Komisi, aby zjistila, jaká další opatření lze přijmout, aby informace o výkonnosti z hlediska životního prostředí, sociální oblasti a správy byly na evropské úrovni zveřejňovány ve větší míře;

¹ Úř. věst. L 178, 17.7.2003, s. 16.

21. zdůrazňuje, že pomoc, kterou EU poskytuje vládám třetích zemí za účelem přijímání právních předpisů v oblasti sociální a v oblasti životního prostředí, a účinný režim kontrol představují nezbytný doplněk snah o prosazení sociální odpovědnosti evropských podniků v celém světě;
22. zdůrazňuje, že součástí procesu, v jehož rámci se při rozhodování o investicích uplatňuje sociální odpovědnost podniků, jsou sociálně odpovědné investice; poznamenává, že ačkoliv pro sociálně odpovědné investice v současnosti neexistuje žádná univerzální definice, obvykle se jimi rozumí propojení finančních cílů investora s hledisky sociálními, environmentálními a etickými a s kritérii týkajícími se správy a řízení společnosti;
23. naléhavě žádá EU a její členské státy, aby přijímaly další politické iniciativy na podporu lepší informovanosti o sociálně odpovědných investicích a na posílení jejich rozvoje, a to např. zvážením možnosti přijmout právní úpravu stanovující minimální standardy sociálně odpovědných investic, zejména v rámci dohod o investicích a obchodu, které EU uzavírá s rozvojovými zeměmi;
24. poznamenává, že sociální odpovědnost podniků je mechanismus, jehož prostřednictvím mohou zaměstnavatelé podporovat své pracovníky a místní společenství v rozvojových zemích a který může zajistit rovnoměrné rozdělení zisků vedoucí k udržitelnému hospodářskému a sociálnímu rozvoji a snížit chudobu, zejména v době finanční krize; vyjadřuje politování nad tím, že protokoly o sociální intervenci jsou v současnosti pouze dobrovolnou záležitostí, a naléhavě žádá Komisi, aby je učinila závaznými;
25. vyzývá k tomu, aby se při přípravě, uplatňování a sledování procesů a struktur realizace sociální odpovědnosti podniků v rámci jednotlivých společností v plné míře a aktivně vedly konzultace za účasti zastupujících organizací včetně odborů, a to i prostřednictvím dalšího rozvoje dovedností a kvalifikace pracovníků v rámci školení a celoživotního učení, přičemž tyto organizace se zaměstnavateli spolupracují v partnerském duchu.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	6.12.2012
Výsledek konečného hlasování	+: 23 –: 1 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Ioan Enciu, Emilio Menéndez del Valle, Helmut Scholz